

نقد پدیدارشناسی در معماری

گردآورنده
www.ketab.ir
محسن قاسمی مقدم

انتشارات طحان گستر
ناشر تخصصی معماری و شهرسازی

- سرشناسه : قاسمی مقدم، محسن، ۱۳۶۳-
 عنوان و نام : نقد پدیدارشناسی در معماری / گردآورنده محسن قاسمی مقدم.
 پدیدآور
 مشخصات نشر : تهران: طحان گستر، ۱۴۰۱.
 مشخصات ظاهری : ۱۸۰ ص.
 فروست : انتشارات طحان گستر؛ ۳۳۱.
 شابک : 978-622-7834-33-8
 وضعیت فهرست : فیبا
 نویسی
 یادداشت : کتابنامه: ص. ۱۷۸؛ همچنین به صورت زیرنویس.
 موضوع : معماری -- عوامل انسانی
 Architecture -- Human factors
 معماری -- فلسفه
 Architecture -- Philosophy
 رده بندی کنگره : NA۲۵۴۲/۴
 رده بندی دیویی : ۷۲۰/۱
 شماره کتابشناسی : ۸۸۶۹۰۰۵
 ملی
 اطلاعات رکورد : فیبا
 کتابشناسی

نقد پدیدارشناسی در معماری

گردآورنده: محسن قاسمی مقدم

ناشر: طحان گستر

مدیر تولید: ابوالفضل چلاغلو

چاپ: سام

صحافی: سام

نوبت چاپ: اول ۱۴۰۱

شمارگان: ۲۰۰ نسخه

شابک: ۹۷۸-۶۲۲-۷۸۳۴-۳۳-۸

قیمت: ۹۵۰۰۰ تومان

پیشگفتار

کتابی که در دست دارید حاصل گردآوری و پژوهشی است در خصوص ایرادات وارد به روش پدیدارشناسی در پژوهش‌های معماری (و شهرسازی). که با راهنمایی‌های مشفقانه استاد گرامی جناب آقای دکتر غلامرضا طلپسچی، به انجام رسیده است.

برای انجام و ارائه این پژوهش در دسرهای فراوانی کشیدم که از ذکر آن‌ها می‌گذرم. کمینه مشکل در این خصوص، مقاومت بعضی اساتید رشته معماری (و شهرسازی) در پذیرش این ایرادات بود؛ که بعضاً می‌فرمودند «تو اصلاً اندازه‌ای نیستی که بخواهی به پدیدارشناسی ایرادی وارد کنی...» برای فائق آمدن بر این مشکل، مجبور شدم که این ایرادات را از منابع فلسفی، عیناً نقل قول کنم، تا شاید اندکی از این مقاومت کاسته شود؛ ولی متأسفانه بهانه‌های این عزیزان پایانی ندارند. این بار ایراد می‌گیرند که «تو تحقیق خاصی انجام نداده‌ای و فقط از دیگران نقل قول کرده‌ای». بله، حقیر نیز ادعایی جز «گردآوری» مطالب از منابع موثق فلسفی در این موضوع ندارم. که ای کاش این مطالب گردآوری شده ذره‌ای در دل ایشان اثر می‌کرد. بیش از این چه می‌توان کرد، که گویا در شرق، حتی روشنفکر و دانشگاهی‌اش نیز، از ابهام و رمز و راز (پدیدارشناسی) استقبال کرده و آن را توتیای چشم می‌کنند. باری بگذریم، این شیوه از «گردآوری» مطالب با این حجم، ممکن است ایرادی ایجاد کند، و آن گلایه ناشران محترمی است که بالاجبار از کتب ایشان نقل قول کرده‌ام. که امیدوارم در این خصوص مشکلی ایجاد نشود. چرا که در مواجهه با بعضی اساتید محترم، چاره‌ای جز این نداشتم. امیدوارم که این کتاب، دانشجویان رشته‌های معماری و شهرسازی را در جستجوی ایرادات ذکر شده، به مطالعه کتب مرجعی راهنمایی کند که از آن‌ها استفاده کرده‌ام. به واسطه اهمیت مطالعه منابع فلسفی مذکور، در اینجا و برای تأکید، نام چند منبع پر ارجاع را ذکر می‌کنم تا اندکی حق این نویسندگان و ناشران محترم ادعا شود؛ ان شاء الله^۱.

^۱ mohsenhasemimoghaddam@Yahoo.com برای انجام ویرایش‌های بعدی، به راهنمایی شما سروران و اساتید

۱. اسپیکلبرگ، ه. (۱۳۹۲). جنبش پدیدارشناسی؛ درآمدی تاریخی. (م. علیا، مترجم) تهران: انتشارات مینوی خرد.
۲. استراترن، پ. (۱۳۹۲). مارتین هایدگر. (م. مددی، مترجم) تهران: انتشارات مهر ویستا.
۳. اسکروتن، ر. (۱۳۸۲). تاریخ مختصر فلسفه جدید. (ا. سعادت‌ی خمسه، مترجم) تهران: انتشارات حکمت.
۴. بابایی، پ. (۱۳۸۹). مکتب‌های فلسفی. تهران: انتشارات نگاه.
۵. بل، د. (۱۳۸۹). اندیشه‌های هوسرل. (ف. فاطمی، مترجم) تهران: نشر مرکز.
۶. پایا، ع. (۱۳۸۳). فلسفه تحلیلی؛ مسائل و چشم‌اندازها. تهران: انتشارات طرح نو.
۷. جمادی، س. (۱۳۸۵). زمینه و زمانه پدیدارشناسی. تهران: انتشارات ققنوس.
۸. دولا کامپانی، ک. (۱۳۸۰). تاریخ فلسفه در قرن بیستم. (ب. پرهام، مترجم) تهران: نشر آگه.
۹. رشیدیان، ع. (۱۳۹۱). هوسرل در متن آثارش. تهران: نشر نی.
۱۰. کاپلستون، ف. (۱۳۸۴). فلسفه معاصر. (ع. خلّبی، مترجم) تهران: انتشارات زوآر.
۱۱. کوفمان، و. (۱۳۹۳). نیچه، هایدگر و بوبر. (ف. رادمهر، مترجم) تهران: نشر چشمه.
۱۲. لیوتار، ژ. (۱۳۹۴). پدیده شناسی. (ع. رشیدیان، مترجم) تهران: نشر نی.
۱۳. مگی، ب. (۱۳۸۹). مردان اندیشه. (ع. فولادوند، مترجم) تهران: انتشارات طرح نو.
۱۴. نقیب زاده، م. (۱۳۹۰). نگاهی به نگرش‌های فلسفی سده بیستم. تهران: انتشارات طهوری.
۱۵. وایت، گ. (۱۳۹۰). درآمدی بر فلسفه مدرن / اروپایی. (ن. احمدیان، مترجم) تهران: نشر پرسش.

فهرست مطالب

فصل اول: کلیات و تعاریف	۱۱
۱-۱- مقدمه	۱۲
۲-۱- بیان مسئله	۱۳
۳-۱- اهمیت و ضرورت تحقیق	۱۴
۴-۱- تعریف مفاهیم و اصطلاحات تحقیق	۱۵
۱-۴-۱- تعریف پدیدارشناسی	۱۵
۲-۴-۱- دشواری در تعریف پدیدارشناسی	۱۶
۳-۴-۱- ملاک‌هایی برای مشخص کردن حدود پدیدارشناسی	۱۷
۴-۴-۱- تعریف پدیدارشناسی از منظر مبانی روش شناسانه آن)	۱۸
فصل دوم: نمونه‌هایی از مفاهیم و روش‌های پدیدارشناسی در کتاب پدیدارشناسی مکان	۲۱
۲-۲- اهداف پدیدارشناسی در کتاب پدیدارشناسی مکان	۲۲
۱-۲-۲- شعار «بازگشت به سوی خود اشیا» و «شناخت ماهیت [ذات] اصلی پدیده‌ها»	۲۲
۳-۲- مفاهیم و ابزارهای مورد استفاده در تحقیق پدیدارشناسانه (در کتاب پدیدارشناسی مکان)	۲۶
۱-۳-۲- «کل گرایی»	۲۶
۲-۳-۲- «حیث التفاتی»	۲۸
۳-۳-۲- «شهود»	۲۹
۴-۳-۲- آموزه «تغییرات تخیلی» هوسرل، برای تحصیل ذات چیزها	۳۰

فهرست مطالب

گذاری و ...)	۵-۳-۲- «فروکاست» (و مفاهیم مرتبط با آن مانند: ایوخته کردن، در پرائنتر	۳۱
۶-۳-۲- «زیست-جهان»		۳۲
۷-۳-۲- «صرافت طبع»، «همدلی» و «توجه و قدردانی» (نسبت به	پدیدارشناسی، به عنوان یک ابزار، تا «به تدریج وضوح و روشنی آن به منصه ظهور»	۳۴
۴-۲- انواع رویکردها و مراحل تحقیق پدیدارشناسانه		۳۵
۱-۴-۲- پژوهش پدیدارشناسانه ی اول شخص		۳۶
۲-۴-۲- پژوهش پدیدارشناسانه ی اگزیستانسیال		۳۷
۳-۴-۲- پژوهش پدیدارشناسانه ی هرمنیوتیک		۳۸
۵-۲- قابلیت تعمیم و ملاحظه اعتبار در تحقیق پدیدارشناسانه		۳۸
۶-۲- چند آموزه هایدگری در پدیدارشناسی مکان		۳۹
۱-۶-۲- پدیدارشناسی (هایدگر) روش مناسبی برای مطالعه و بررسی روابط و	ارزش‌های انسانی و «معنای انسانی محیط است»	۳۹
۲-۶-۲- زبان هایدگر و مطالعه سیر تاریخی لغات در پدیدارشناسی مکان		۴۱
۳-۶-۲- تعریف سکناگزینی از طریق شاعرانگی؛ در پدیدارشناسی مکان		۴۲
۴-۶-۲- تعریف سکناگزینی از طریق مرگ‌اندیشی و فناپذیری؛ در پدیدارشناسی	مکان	۴۴
۵-۶-۲- تفکر مارتین هایدگر پدیدارشناسانه است		۴۵
فصل سوم: نقد و بررسی مدعیات روش شناسانه کتاب «پدیدارشناسی مکان»		۴۷
۱-۳- مقدمه		۴۸
۲-۳- ایرادات وارد به اهداف پدیدارشناسی (در کتاب پدیدارشناسی مکان)		۵۰

فهرست مطالب

- ۱-۲-۳- ایرادات وارد به شعار «بازگشت به سوی خود اشیا»..... ۵۱
- ۲-۲-۳- ایرادات وارد به ماهیت گرایی (در پدیدارشناسی)..... ۵۵
- ۳-۳- ایرادات وارد به مفاهیم و ابزارهای انجام تحقیق پدیدارشناسانه (در کتاب پدیدارشناسی مکان)..... ۶۰
- ۱-۳-۳- ایرادات وارد به کل گرایی..... ۶۰
- ۲-۳-۳- ایرادات وارد به مفهوم «حیث التفاتی»..... ۶۴
- ۳-۳-۳- ایرادات وارد به مفهوم «شهود»..... ۶۸
- ۴-۳-۳- ایراد وارد به آموزه «تغییرات تخیلی» هوسرل، برای تحصیل ذات چیزها..... ۷۲
- ۵-۳-۳- ایرادات وارد به مفهوم «فروکاست» (و مفاهیم مرتبط با آن مانند: ایوخته کردن، در پرانتز گذاری و...)..... ۷۳
- ۶-۳-۳- ایرادات وارد به مفهوم «زیست جهان»..... ۸۴
- ۷-۳-۳- ایرادات وارد به مفاهیم «صرافت طبع»، «همدلی» و «توجه و قدردانی» (نسبت به پدیدارشناسی، به عنوان یک ابزار، تا «به تدریج وضوح و روشنی پدیدارشناسی به منصه ظهور» برسد)..... ۸۹
- ۴-۳- ایرادات وارد به «انواع رویکردها و مراحل تحقیق پدیدارشناسانه» (در کتاب پدیدارشناسی مکان)..... ۹۴
- ۱-۴-۳- ایرادات وارد به پژوهش پدیدارشناسانه اول شخص..... ۹۵
- ۲-۴-۳- ایرادات وارد به پژوهش پدیدارشناسانه اگزیستانسیال..... ۹۷
- ۳-۴-۳- ایرادات وارد به پژوهش پدیدارشناسانه هرمنیوتیک..... ۱۰۷
- ۵-۳- ایرادات وارد به «قابلیت تعمیم و ملاک اعتبار تحقیق پدیدارشناسانه»..... ۱۱۰
- ۱-۵-۳- ایرادات وارد به مفهوم «بین الازدهانیت»..... ۱۱۱